DANSKE HAVNEVIRKSOMHEDER

H.C. Andersens Boulevard 18 DK-1787 København V Telefon +45 33 77 33 77 www.dkhv.dk

Danske Havnevirksomheders Almindelige Betingelser 2016 (DHAB)

Afsnit 1 - Generelle Bestemmelser

§1 Definitioner

Når nedenstående udtryk anvendes i disse Almindelige Betingelser, skal de have følgende betydning:

Havnevirksomhed: Ved en Havnevirksomhed forstås en virksomhed, som er medlem af foreningen Danske Havnevirksomheder.

Ordregiver. Ved Ordregiver forstås den, som har indgået aftale med en Havnevirksomhed.

Gods: Ved Gods forstås alle tænkelige former for varer, udstyr, materiale samt containers med eller uden last, paller, eller andre transportindretninger eller lignende objekter i videste forstand.

Farligt Gods: Ved Farligt Gods skal blandt andet forstås Gods, som skal behandles på en måde, der efter omstændighederne kræver sagkundskab; særlig omhu; overholdelse af privatretligt og/eller offentligretligt udviklede handlingsnormer; og/eller kræver brug af speciel udrustning etc. for at undgå risiko eller fare for personer, ting eller miljø.

Opgave: Ved Opgave forstås et eller flere opdrag eller tiltag, som generelt falder ind under eller konkret relaterer sig til havnearbejde og stevedoring, herunder, men ikke begrænset til

- a) håndtering i videste forstand af Gods, herunder bl.a. lastning og losning; pakning og mærkning, test, klargøring, surring, trimning, sikring og sortering; samt transport på kaj og på alle øvrige anvendte områder;
- b) oplagring, lagerstyring og drift af lagerhotel, samt enhver godshåndtering i forbindelse hermed, som anført i punkt a); og
- c) alle andre opdrag og tiltag overhovedet, som Havnevirksomheden har forudsat at være omfattet af den konkrete aftale.

Udlevering: Ved Udlevering forstås det forhold, at Havnevirksomheden overdrager Godset til den, der fremstår som berettiget til at modtage dette, eller stiller Godset til dennes disposition.

SDR: Ved SDR forstås de af Den Internationale Valutafond anvendte særlige trækningsrettigheder. Omregning af SDR til danske kroner foretages efter kursen på den dag, hvor der stilles sikkerhed for ansvaret, eller hvis sikkerhed ikke stilles, på betalingsdagen.

Skriftlig meddelelse: Ved skriftlig meddelelse forstås enhver form for skriftlig og/eller elektronisk kommunikation.

§2 Anvendelsesområde og gyldighed

Danske Havnevirksomheders Almindelige Betingelser 2016 finder anvendelse på alle Opgaver, der udføres af en Havnevirksomhed, med mindre andet udtrykkeligt er aftalt.

- Stk. 2. De Almindelige Betingelser, hvad enten disse i aftalen fremstår i uændret eller ændret form og indhold, finder imidlertid ikke anvendelse og er ikke gyldige, medmindre den part, der fremstår som Havnevirksomhed eller tilsvarende medkontrahent ved aftalens indgåelse, er registreret som gyldigt medlem af Danske Havnevirksomheder.
- Stk. 3. Dersom Havnevirksomheden måtte påtage sig forpligtelser, som ligger uden for Danske Havnevirksomheders Almindelige Betingelser 2016, men inden for Danmarks Skibsmæglerforenings Almindelige Forretningsbetingelser (DSAF), skal DSAF finde anvendelse ifølge deres indhold, dersom DSAF er gyldigt vedtaget, herunder af den part som påberåber sig et medlems rettigheder og pligter, hvis denne part ved aftalens indgåelse var registreret medlem af Danmarks Skibsmæglerforening.
- Stk. 4. Har Havnevirksomheden i stedet påtaget sig forpligtelser, som ligger uden for anvendelsesområdet af både Danske Havnevirksomheders Almindelige Betingelser 2016 og DSAF, men inden for anvendelsesområdet af Nordisk Speditørforbunds Almindelige Bestemmelser 2015 (NSAB 2015), skal disse bestemmelser finde anvendelse ifølge deres indhold, dersom NSAB 2015 er blevet gyldigt vedtaget, herunder af den part som påberåber sig speditørens rettigheder og forpligtelser, hvis denne part ved aftalens indgåelse, var medlem af Nordisk Speditionsforbund.

Er dette ikke tilfældet, skal NSAB 2000 i stedet anses for vedtaget.

Afsnit 2 - Pris, opfordring til afgivelse af tilbud, betaling og panteret

§3 Opfordring til Ordregivers afgivelse af tilbud

Alle priser og vilkår, som Havnevirksomheden indledningsvis fremkommer med, skal alene anses som uforpligtende opfordringer til Ordregiver om at fremsætte et efterfølgende tilbud. Når et sådant tilbud derefter er fremsat af Ordregiver, kan Havnevirksomheden vælge at acceptere dette, eller at fremkomme med et modbud. Aftale foreligger først, når parterne herefter er blevet enige om priser og vilkår.

§4 Pris

Ordregiver er forpligtet til at betale den pris, som parterne har aftalt. Alle priser er angivet eksklusiv moms og eventuelle skatter samt afgifter. Havnevirksomheden tager generelt forbehold for eventuelle forhøjelser af skatter og afgifter.

- *Stk. 2.* Medmindre Havnevirksomheden har modtaget særlige skriftlige oplysninger fra Ordregiver vedrørende Opgavens eller assistancens karakter og omfang, er Havnevirksomhedens pris baseret på dennes egne forudsætninger, herunder
 - a) en sædvanlig håndtering af alment gods pakket i overensstemmelse med almindelig praksis,
 - b) udførelse af Opgaver eller assistance i sædvanlige holdstørrelser med det i den pågældende havn sædvanligt benyttede grej og indenfor normal arbejdstid, med
 - c) mulighed for en kontinuerlig udførelse af Opgaven uden afbrydelse, der skyldes vejrliget, transportmidlets indretning, manglende klargørelse eller lignende hindringer.
- Stk. 3. Arbejde, der ligger udover, hvad der udtrykkeligt og skriftligt er aftalt, eller udover hvad Havnevirksomheden bevisligt måtte forvente ved prisens afgivelse, jf. stk. 2, skal betragtes som

ekstraarbejde, for hvilket Havnevirksomheden har krav på særskilt vederlag. Det samme gælder, dersom Havnevirksomhedens opdrag besværliggøres, forsinkes eller fordyres af forhold, som Havnevirksomheden ikke har indflydelse på.

Stk. 4. I tilfælde, hvor parterne ikke forud har aftalt en pris og i tilfælde, der er omfattet af stk. 3, skal Ordregiver betale den af Havnevirksomheden forlangte pris, med mindre Ordregiver dokumenterer, at den krævede pris er åbenbart urimelig. Gør Ordregiver ikke straks indsigelse vedrørende den af Havnevirksomheden forlangte pris, skal Havnevirksomhedens pris anses for at være rimelig.

§5 Udlæg

Havnevirksomheden har krav på godtgørelse for sine dokumenterede udlæg.

Stk. 2. Havnevirksomheden er berettiget til enten at tillægge en særlig udlægsprovision, eller at debitere udlægsomkostninger, eller morarenter til dækning af dokumenterede udlæg for Ordregivers regning.

§6 Valuta

Med mindre andet er aftalt, er alle priser at anse for angivet i danske kroner.

Stk. 2. Dersom prisen er angivet i en anden valuta end danske kroner, bærer Ordregiver risikoen for ethvert kurstab ved kursudsving mellem den danske krone og den angivne valuta i tidsrummet mellem tilbuddets afgivelse og betalingsdagen.

§7 Betalingsbetingelser

Havnevirksomhedens tilgodehavende for udførte Opgaver og anden assistance forfalder til betaling netto kontant ved fakturering.

- *Stk. 2.* Dersom betaling ikke har fundet sted ifølge stk. 1, kan Havnevirksomheden skriftligt fremsætte et 7-dages betalingspåkrav over for Ordregiver. Hvis betaling ikke finder sted inden udløbet af påkravsfristen, gælder misligholdelsesbestemmelsen i §18.
- Stk. 3. Havnevirksomhedens tilgodehavende forrentes med 2% pr. påbegyndt måned efter forfaldsdagen.

§8 Sikkerhedsstillelse

Udover det i §7 anførte kan Havnevirksomheden ifølge dens egen rimelige vurdering, enten kræve forudbetaling eller kræve, at Ordregiver stiller en efter Havnevirksomhedens opfattelse betryggende sikkerhed for Havnevirksomhedens tilgodehavende vedrørende ubetalte fakturaer, igangværende uafregnede Opgaver eller ethvert andet krav.

Stk. 2. Indtil betaling eller sikkerhedsstillelse har fundet sted, er Havnevirksomheden berettiget til uden forudgående varsel og uden at pådrage sig erstatningsansvar at indstille igangværende Opgaver eller assistance.

§9 Modregning

Ordregiver er ikke berettiget til at foretage nogen form for modregning for noget beløb i Havnevirksomhedens tilgodehavender.

§10 Panteret

Havnevirksomheden har tilbageholdsret samt pant i Gods, dokumenter, kontanter mv., som er under Havnevirksomhedens kontrol, for såvel alle krav og omkostninger, der relaterer sig til hertil, herunder for vederlag og lagerleje; som for alle Havnevirksomhedens øvrige fordringer på Or-

dregiver. Dette gælder uanset om disse krav og fordringer er konnekse eller inkonnekse og uanset om de vedrører andre Opgaver eller assistance, som Havnevirksomheden har udført for Ordregiver.

- *Stk. 2.* Bortkommer eller ødelægges genstande, som er omfattet af Havnevirksomhedens panteret, ifølge stk. 1, har Havnevirksomheden samme ret over ethvert erstatningsbeløb.
- Stk. 3. Betales Havnevirksomhedens forfaldne fordringer ikke, og er der gået mindst 14 dage efter Havnevirksomhedens afsendelse af betalingspåkrav ifølge §7, stk. 2, er Havnevirksomheden berettiget til uden rettens mellemkomst på betryggende måde enten ved offentlig auktion eller ved udbud til relevante købere at lade sælge så meget af Godset, at Havnevirksomhedens tilgodehavende dækkes. Havnevirksomheden skal så vidt muligt forud give Ordregiver underretning om salget.

Afsnit 3 - Opgavens udførelse

§11 Oplysninger vedrørende Godset

Ordregiver skal give Havnevirksomheden alle de instruktioner og oplysninger, der kan være nødvendige eller hensigtsmæssige for Opgavens eller assistancens udførelse. Ordregiver skal herunder i god tid blandt andet forsyne Havnevirksomheden med oplysninger om

- a) Godsets art, vægt og volumen,
- b) særlige forholdsregler, som er nødvendige i forbindelse med Opgavens udførelse,
- c) laste- og/eller losseplaner,
- d) øvrige relevante forhold, herunder oplysning om sådanne særlige forholdsregler, som skal iagttages for at beskytte personer, miljøet og Havnevirksomhedens eller tredjemands ejendom mod Godsets eventuelle skadegørende virkning.
- Stk. 2. Omfatter Opgaven lagerhotel, oplagring eller opbevaring af Gods for en kortere eller længere periode, er Ordregiver tillige ansvarlig for at give Havnevirksomheden alle relevante instruktioner vedrørende eventuelle særlige oplagrings- og opbevaringsforhold, herunder temperaturforhold, lysforhold og luftfugtighed, som måtte være påkrævet ved oplagringen/opbevaringen af det pågældende Gods.
- *Stk. 3.* De i stk. 1 og 2 nævnte instruktioner og oplysninger skal gives ved direkte separat skriftlig meddelelse til Havnevirksomheden. Meddelelse på ladesedler og lignende anses ikke for tilstrækkelig.
- *Stk. 4.* Dersom Ordregiver ikke opfylder sine forpligtelser ifølge §11 stk. 1 og 2, er Havnevirksomheden berettiget til uden notits og for Ordregivers regning og risiko, at tage alle de forholdsregler, som forholdene måtte kræve for at afværge skade på person, ting eller miljø. Hvis det anses for nødvendigt, kan Havnevirksomheden således lade Godset bortfjerne, tilintetgøre, uskadeliggøre eller sælge i henhold til reglerne i §10, stk. 3.

§12 Farligt gods

Ordregiver er objektivt ansvarlig over for Havnevirksomheden for enhver skade og tab, som denne måtte lide på person, ting eller miljø som følge af brud på bestemmelser eller principper om Farligt Gods.

Stk. 2. Omfatter Opgaven Farligt Gods, indestår Ordregiver over for Havnevirksomheden for, at Havnevirksomheden i god tid modtager alle relevante oplysninger ifølge de til enhver tid gælden-

de konventioner, regler og forskrifter vedrørende Farligt Gods. Herunder indestår Ordregiver over for Havnevirksomheden for, at alt Farligt Gods er pakket, mærket, emballeret og klassificeret ifølge de gældende konventioner, regler og udviklede handlingsnormer, jf. §1. Ordregiver indestår endvidere for, at alle nødvendige myndighedstilladelser er til stede.

Stk. 3. Ordregiver skal i god tid give Havnevirksomheden oplysning om, i hvilket omfang transportmidlet eller transportindretningen medtager Farligt Gods. Ordregiver skal i så fald oplyse om Godsets art, klassificering og behandling. Dette gælder, uanset om det Farlige Gods alene er i transit. Ordregiver skal endvidere sørge for, at de for den pågældende havn gældende bestemmelser og normer vedrørende Farligt Gods er overholdt.

Stk. 4. §11, stk. 3 og 4 ovenfor i de Almindelige Betingelser finder tilsvarende anvendelse.

§13 Håndtering af Godset

Havnevirksomheden påtager sig at udføre tally for Ordregivers regning og risiko i det omfang, dette måtte blive aftalt.

Stk. 2. Med mindre andet er aftalt, er det Ordregivers forpligtelse at sikre, at Godset er pakket og mærket i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler og sædvaner; og således, at det kan modstå håndtering samt vind og vejr.

§14 Udstyr

Havnevirksomheden stiller eget, sædvanligt udstyr til rådighed i forbindelse med lastning, stuvning, sikring og losning mv.

Stk. 2. Uanset det i stk. 1 anførte, er Ordregiver forpligtet til, hvor dette er påkrævet, sædvanligt eller hensigtsmæssigt, selv at stille fuldt ud egnet, særligt udstyr til Havnevirksomhedens rådighed, uden udgift for denne, og med fornødent varsel herom til Havnevirksomheden. Udstyret skal i så fald opfylde alle gældende forskrifter samt mulige specifikke krav, som Havnevirksomheden måtte have stillet forud for Opgavens gennemførelse. Ligeledes er Ordregiver forpligtet til at sikre, at Havnevirksomheden modtager behørig vejledning vedrørende brugen af udstyret. I det hele taget skal Ordregiver være forpligtet til at forhindre, at der opstår skade og tab vedrørende personer, ting eller miljø.

§15 Klargøring af transportmidlet

Medmindre andet er aftalt, er det Ordregivers opgave at sørge for, at det relevante transportmiddel er klargjort til, at Havnevirksomheden kan laste, håndtere, losse og/eller i øvrigt udføre Opgaven eller assistancen hensigtsmæssigt. Herunder skal Ordregiver sørge for, at lastrummene er rengjorte, klar til lastning eller losning; at adgangsforholdene til transportmidlet og lastrummene er tilstrækkelige og sikre; og at transportmidlet i øvrigt i enhver henseende er parat til at håndtere Godset.

- *Stk. 2.* Det er endvidere Ordregivers opgave at sikre, at arbejdsforholdene på transportmidlet, herunder ventilations-, lys-, fortøjnings- og sikkerhedsmæssige foranstaltninger, er forskriftsmæssige og konkret velfungerende.
- Stk. 3. Dersom Ordregiver efter Havnevirksomhedens opfattelse ikke har varetaget sine forpligtelser ifølge stk. 1 og 2, er Havnevirksomheden berettiget, men ikke forpligtet, til at udføre den relevante Opgave eller assistance, hvilket i så fald sker for Ordregivers regning og risiko. Dette gælder også selvom den relevante Opgave eller assistance sædvanligvis udføres af Havnevirksomheden.

§16 Forsikring

Havnevirksomheden er ikke forpligtet til at forsikre Godset, ej heller oplagret Gods, hverken for sin egen eller for Ordregivers regning.

Stk. 2. Ordregiver er forpligtet til at tegne forsikring for skader, som Godset kan påføre personer, ting eller miljø. Ordregiver skal på Havnevirksomhedens opfordring dokumentere, at sådan forsikring er tegnet og i kraft.

§17 OpsigeIse

Aftalen mellem Ordregiver og Havnevirksomhed omfatter den periode, som parterne har vedtaget eller forudsat som gældende. Dersom aftalen er indgået for en ikke nærmere specificeret eller forudsat periode, kan den opsiges af hver part med mindst 30 dages skriftlig varsel til udgangen af en måned.

Stk. 2. Dersom Ordregiver eller den, som er berettiget hertil, ikke afhenter Godset efter opsigelsesfristens udløb, finder §23, stk. 2 og 3 tilsvarende anvendelse.

§18 Misligholdelse

Uanset det i §17 anførte, kan aftalen mellem Havnevirksomheden og Ordregiver straks ophæves, dersom der foreligger væsentlig misligholdelse. Som væsentlig misligholdelse anses eksempelvis:

- a) udeblivelse af betaling efter påkravsfristens udløb jf. §7, stk. 2,
- b) væsentlige manglende, uklare eller utilstrækkelige oplysninger for eksempel vedrørende Farligt Gods,
- c) en parts begæring om rekonstruktion, afsigelse af konkursdekret, indgivelse af begæring om likvidation eller lignende.

Afsnit 4 - Havnevirksomhedens ansvar

§19 Ansvarsperiode

Havnevirksomheden er pligtig at tage vare på Godset fra det tidspunkt, hvor Havnevirksomheden overtager Godset hos denne og indtil udlevering.

§20 Ansvar for andre

Havnevirksomheden er til enhver tid berettiget til at lade Opgaven eller anden assistance udføre helt eller delvist af tredjemand, for hvem Havnevirksomheden i så fald hæfter.

§21 Ansvar for bortkomst, beskadigelse og forsinkelse af Godset

Havnevirksomheden er ansvarlig for tab som følge af bortkomst, beskadigelse eller forsinkelse af Godset, såfremt

- a) det godtgøres, at forholdet, som har forårsaget bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen, indtraf i det tidsrum, hvor Havnevirksomheden havde Godset i sin varetægt (herunder i forbindelse med oplagring) ifølge §19, og
- b) det godtgøres, at bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen skyldes fejl eller forsømmelse udvist af Havnevirksomheden eller nogen, for hvem Havnevirksomheden hæfter.

Stk. 2. Havnevirksomheden er ikke ansvarlig for bortkomst, beskadigelse og forsinkelse af godset, som er forårsaget af strejke, lockout, blokade, boykot af enhver art, uanset om Havnevirksomheden selv er part i konflikten.

Tilladelig og ansvarsfri bortkomst, beskadigelse og forsinkelse foreligger desuden såfremt årsagen til sådanne situationer er upåregnelige vejrmæssige forhold, leveringsændringer samt tilfælde af force majeure.

§22 Ansvar for anden skade, herunder skade på person eller miljø

Havnevirksomheden er ansvarlig for anden skade end den, der henhører under §21, såfremt det godtgøres, at tabet eller skaden er en følge af fejl eller forsømmelser udvist af Havnevirksomheden eller nogen, for hvem Havnevirksomheden hæfter.

Ved "anden skade" forstås eksempelvis:

- a) anden skade og tab end bortkomst, beskadigelse eller forsinkelse af Godset,
- b) bortkomst, beskadigelse eller forsinkelse af transportmidlet, og transportindretningen,
- c) bortkomst, beskadigelse eller forsinkelse af andre ting end Gods,
- d) skade på Ordregivers eller tredjemands ejendom,
- e) fejl i forbindelse med dokumenthåndtering, udførelse af tally eller anden kontrolfunktion,
- f) skade på miljø,
- g) skade på person samt dødsfald.

Stk. 2. §21, stk. 2 finder tilsvarende anvendelse.

§23 Forsinkelse

Forsinkelse foreligger, når den aftalte tid for udførelse af Opgaven eller assistancen overskrides; eller i mangel af sådan aftale, når udførelsen utvivlsomt tidsmæssigt overskrider, hvad der må anses for rimeligt og forventeligt under de foreliggende omstændigheder.

Stk. 2. Modtager tilsvarende den, som er berettiget og forpligtet til at modtage Godset, ikke Godset til den aftalte tid; eller hvor intet tidspunkt er aftalt herfor, inden for rimelig kort tid efter Havnevirksomhedens notits herom er kommet frem til Ordregiveren; kan Godset med rette oplagres for Ordregiverens regning og risiko.

Stk. 3. Kan Havnevirksomheden i de i stk. 2 nævnte tilfælde ikke uden væsentlig omkostning eller ulempe vedblive med at sørge for Godset, eller råder Ordregiver ikke over Godset inden rimelig tid, efter at han er blevet opfordret dertil, har Havnevirksomheden ret til at sælge Godset på den i §10, stk. 3 anførte måde. Kan salg ikke finde sted, eller er det åbenbart, at de med et salg forbundne omkostninger ikke ville kunne dækkes af salgssummen, er Havnevirksomheden berettiget til at bortskaffe Godset.

§24 Erstatningskrav på andet grundlag end aftale, herunder for produktansvar og andre deliktsog direkte-krav

Kræves erstatning overfor Havnevirksomheden på andet grundlag end aftale, herunder med påberåbelse af reglerne eller principperne om produktansvar, direkte-krav eller delikts-krav, kan Havnevirksomheden og andre med relation til denne, som kravet måtte rejses imod, påberåbe sig bestemmelserne i disse Almindelige Betingelser, som blandt andet udelukker eller begrænser erstatningsansvarets størrelse. *Stk. 2.* Det samlede erstatningsansvar, som kan pålægges Havnevirksomheden, og de, som Havnevirksomheden hæfter for, kan ikke i noget tilfælde overstige de ansvarsbegrænsninger m.v., som fremgår af §26.

Dersom Havnevirksomheden foranlediget af et krav rejst uden for kontrakt måtte pådrage sig et erstatningsansvar, som går videre end bestemmelserne i disse Almindelige Betingelser, skal Ordregiver skadesløsholdelse Havnevirksomheden for differencen.

§25 Erstatningens beregning

Erstatning for beskadigelse eller hel eller delvis bortkomst af Godset beregnes efter den fakturaværdi, Godset sidst var handlet til, inden det kom i Havnevirksomhedens varetægt.

- *Stk. 2.* Såfremt der ikke findes en fakturaværdi, som nævnt i stk. 1, beregnes værdien af Godset ud fra den gængse værdi af Gods af samme art og godhed på tidspunktet og stedet for Havnevirksomhedens overtagelse af Godset.
- *Stk. 3.* Havnevirksomheden er ikke ansvarlig for indirekte tab og konsekvenstab af nogen art overhovedet, såsom forsinkelsestab, tabt fortjeneste, produktionstab, tabt brug eller lignende.

§26 Ansvarsbegrænsning

Uanset det i §25 anførte, kan erstatningen dog ikke overstige 666,67 SDR for hvert kolli eller anden enhed af Godset eller 2 SDR for hvert kilogram beskadiget eller bortkommet Gods afhængigt af, hvad der giver det højeste beløb.

- *Stk. 2.* Anvendes der container, trailer, palle eller lignende transportindretning til at samle Godset, skal transportindretningen ved anvendelsen af stk. 1 anses for i sig selv at udgøre et kolli eller anden enhed af Godset. Ved beregningen bortses der fra antallet af kolli, der er samlet i en sådan transportindretning, medmindre andet udtrykkeligt fremgår af aftalen.
- Stk. 3. I intet tilfælde kan og skal erstatningen dog overstige SDR 25.000 pr. skadesbegivenhed, inklusiv renter og samtlige omkostninger. Dersom flere Ordregivere hver lider tab som følge af skader, der indtræffer ved én og samme hændelse, skal erstatningen fortsat udgøre maksimalt SDR 25.000 inklusiv renter og samtlige omkostninger pr. Ordregiver, men således at Havnevirksomhedens maksimale samlede erstatningsansvar i forhold til samtlige skadelidende Ordregivere er begrænset til SDR 500.000 inklusiv renter og samtlige omkostninger. Sidstnævnte beløb fordeles pro rata mellem Ordregiverne efter værdien af Godset opgjort ifølge §25.

Ansvarsbegrænsningerne på henholdsvis SDR 25.000 pr. skadesbegivenhed, og SDR 500.000 for samtlige tabslidende Ordregivere (begge inklusiv renter og samtlige omkostninger), omfatter således samtlige skadetilfælde overhovedet, der er en følge af Havnevirksomhedens opfyldelse af en Opgave eller anden assistance og ikke falder ind under stk. 1 eller stk. 2. Ansvarsbegrænsningerne gælder således også miljøskade, personskade og dødsfald.

De nævnte ansvarsbegrænsningsbeløb omfatter desuden følgerne af Havnevirksomhedens udførelse af toldoplag, eller ikke-forskriftmæssig indførelse af Gods, eller unddragelse af toldsyn, eller andre lignende handlinger eller undladelser vedrørende Opgaver eller assistance med relation til Godset og de gældende toldbestemmelser.

Om regreskrav i så henseende over for Ordregiver henvises til §27.

Stk. 4. Godtgøres det, at der er sket skade og tab, som følge af forsinkelse af Godset og at Havnevirksomheden er ansvarlig herfor, skal Havnevirksomheden yde erstatning ifølge de Almindelige

Betingelser overfor, dog ikke udover det beløb, som Havnevirksomheden har krav på for udførelsen af Opgaven eller assistancen; hvilket beløb inkluderer renter og samtlige omkostninger.

- *Stk. 5.* Dersom Havnevirksomheden er erstatningsansvarlig for anden skade i henhold til §22, er Havnevirksomheden berettiget til at begrænse sit ansvar ifølge stk. 1-3.
- *Stk. 6.* Havnevirksomhedens samlede ansvar ifølge stk. 1-4 skal ikke overstige den ansvarsbegrænsning, som ville være gældende i tilfælde af tab af alt det Gods, som erstatningsansvaret omfatter, jf. stk. 1-3.
- *Stk. 7.* Havnevirksomhedens ansvar skal ikke være mere vidtrækkende end Ordregivers. Såfremt Ordregiver har begrænset sit ansvar over for tredjemand, har Havnevirksomheden uden videre ret til samme ansvarsbegrænsning i forhold til Ordregiver og tredjemand.
- Stk. 8. Havnevirksomhedens ret til at fraskrive sig eller begrænse sit ansvar ifølge disse vilkår skal udtrykkelig gælde og bevares, selv om skade og tab måtte blive forvoldt ved enhver form for grov uagtsomhed hos Havnevirksomheden, dens ejere, ledelse, ansatte eller tredjemand, som Havnevirksomheden juridisk hæfter for.

§27 Toldkrav m.v.

Dersom Havnevirksomheden administrativt eller ved dom anses at have brudt gældende toldregler, eller toldforskrifter (for eksempel ved ikke-forskriftmæssig indførsel af Gods; eller unddragelse af toldtilsyn i forbindelse med Godsets toldoplag), eller andre tilfælde af brud på toldregler eller toldforskrifter, og der derfor statueres en bøde eller et andet krav over for Havnevirksomheden, skal Havnevirksomheden i retsforholdet til Ordregiver inter partes alene være ansvarlig for betaling af et beløb på SDR 25.000 alt inklusiv, i så tilfælde og som nærmere bestemt i §26.

Ordregiver skal således betale den resterende del af bøden eller kravet med tillæg af alle afholdte/påløbne renter og samtlige omkostninger vedrørende hele bøden eller kravet. Betaling af disse beløb, som således statueret, skal på anfordring straks ske til Havnevirksomheden; alternativt skal tilsvarende sikkerhedsstillelse etableres på anfordring, alt efter Havnevirksomhedens valg.

Ordregiver skal i øvrigt på anfordring betale Havnevirksomhedens løbende omkostninger ved at behandle sagen, eller skal på anfordring stille betryggende sikkerhed herfor.

Afsnit 5 - Ordregivers ansvar

§28 Ansvarsgrundlaget

Ordregiver er objektiv ansvarlig og forpligtet til fuldt ud at erstatte og/eller skadesløsholde Havnevirksomheden for den skade eller det tab, som Havnevirksomheden måtte påføres blandt andet som følge af, at

- a) Ordregiver har givet forkerte, mangelfulde eller utilstrækkelige oplysninger vedrørende Godset eller dets behandling,
- b) Godset ikke er korrekt pakket, mærket og deklareret af Ordregiver eller nogen for hvem Ordregiver hæfter,
- c) Ordregiver eller nogen for hvem Ordregiver hæfter har lastet, losset, stuvet eller sikret Godset fejlagtigt, forsømmeligt eller uhensigtsmæssigt,

- d) Godset har skadevoldende egenskaber, om hvilke Havnevirksomheden ikke er blevet udtrykkeligt eller tilstrækkeligt informeret,
- e) Havnevirksomheden pålægges grundet Ordregivers opdrag at betale bøde, skat, told (herunder for ikke-forskriftsmæssige indførelse af Gods, unddragelse af toldtilsyn i forbindelse med Godsets toldoplæg eller andre brud på toldregler eller toldforskrifter), moms eller andre offentlige afgifter eller krav; eller pålægges på anfordring at stille sikkerhed for kravet og for løbende omkostninger og renter, i det omfang og i de tilfælde, hvor forholdet ikke er omfattet af de særlige bestemmelser i §§26 og 27.
- Stk. 2. Dersom Havnevirksomheden er erstatningsansvarlig for skade på tredjemands (herunder eksempelvis en vognmands) ejendom, skal Ordregiver holde Havnevirksomheden skadesløs for så vidt angår den del af erstatningen, som Havnevirksomheden ikke ville være forpligtet til at betale, dersom den kunne gøre disse Almindelige Betingelser gældende mod tredjemand.

Afsnit 6 - Indsigelser og søgsmål

§29 Reklamationspligt

Dersom Ordregiver vil holde Havnevirksomheden erstatningsansvarlig for skade, bortkomst eller forsinkelse af Godset eller for anden skade, skal Ordregiver give Havnevirksomheden skriftlig meddelelse herom straks efter, at Ordregiver opdagede eller burde have opdaget det forhold, der gav anledning til erstatningskravet. Giver Ordregiver ikke straks sådan meddelelse, er kravet bortfaldet.

Stk. 2. Uanset det i stk. 1 anførte skal erstatning for forsinkelse kun betales, hvis Havnevirksomheden, inden 21 dage efter udlevering har fundet sted, har modtaget Skriftlig Meddelelse om, at Ordregiver vil påberåbe sig forsinkelsen.

§30 Forældelse

Ethvert krav mod Havnevirksomheden skal anses for forældet, når der er gået mere end 10 måneder regnet fra de i stk. 2 nævnte tidspunkter. Fristen afbrydes ved en rettidig aftale om fristforlængelse eller ved rettidigt anlæg af retssag.

Stk. 2. Ved beskadigelse eller delvis bortkomst af Godset beregnes den i stk. 1 nævnte forældelsesfrist fra Udlevering har fundet sted. Ved forsinkelse, bortkomst af alt Gods eller anden skade beregnes den i stk. 1 nævnte forældelsesfrist fra det tidspunkt, hvor skaden tidligst kunne konstateres.

§31 Værneting og lovvalg

Alle retssager, som vedrører eller udspringer af retsforholdet mellem Havnevirksomheden og Ordregiver, skal anlægges ved retten på det sted, hvor Havnevirksomheden har sit hovedsæde.

Stk. 2. Alle tvister mellem Havnevirksomheden og Ordregiver skal afgøres efter dansk ret.

Afsnit 7 - Afsluttende bestemmelser

§32 Ikrafttrædelsen

Disse Almindelige Betingelser finder anvendelse på alle af §2 omfattede aftaler, der indgås efter den 31. januar 2017 og erstatter fra dette tidspunkt Danske Havnevirksomheders Almindelige Betingelser 2007.